

Katedra žurnalistiky, Katolícka univerzita v Ružomberku, Filozofická fakulta

TÉZY K ŠTÁTNEJ ZÁVEREČNEJ SKÚŠKE
V MAGISTERSKOM STUPNI ŠTUDIJNÉHO PROGRAMU ŽURNALISTIKA
Akademický rok 2018/2019

Obhajoba diplomovej práce

Štátna skúška: Teória médií

Mediálne systémy

Kultúra jazykového prejavu

TEÓRIA MÉDIÍ

1. Výskum médií, spôsoby a oblasti skúmania, typy výskumu (základný, aplikovaný, experimentálny); reliabilita a validita výskumu; etapy výskumného procesu.
2. Výskumná otázka, predpoklad a téza vo vedeckom výskume.
3. Frankfurtská škola a kritický výskum. Birminghamská škola a kultúrna výskumná tradícia. Torontská škola technologický determinizmus.
4. Charakteristiky a metodológie kvantitatívneho výskumu médií.
5. Charakteristiky a metodológie kvalitatívneho výskumu médií.
6. Interná a externá komunikácia. Rozdiely, špecifiká a nástroje.
7. Dobrá a zlá komunikácia: Issue Management Agenda Setting, Astroturfing, Spin doctoring. Manažment krízovej komunikácie. Etika v Public relations.
8. Public relations. Definícia a pojmové zaradenie PR. Funkcie, ciele a nástroje PR. Hlavné východiská PR: verejná mienka, imidž, firemná identita, marketing. Sféry/oblasti pôsobenie PR.
9. Sociálne siete ako nový fenomén žurnalistickej a občianskej komunikácie.
10. Teória filmu a jeho história (vznik a jednotlivé obdobia svetovej a slovenskej kinematografie 20. a 21. storočia).
11. Žánre filmového dokumentu. Naratívne prostriedky filmového dokumentu.
12. História slovenského dokumentárneho filmu.
13. Obrazová zložka žurnalistického komunikátu.
14. Žánre žurnalistickej fotografie.
15. Definovanie vzťahu médií a náboženstva.
16. Náboženské médiá na Slovensku.

LITERATÚRA

- AGEE, K., Warren, AULT, H., Philip, EMERY, Edwin: Introduction to Mass Communications. Ninth edition. Harper and Row Publishers : New York 1988.
- BAJČAN, Roman: Techniky Public Relations aneb jak pracovat s médii. Praha : Management Press, 2003.
- BERKA, Karel – RYBOVÁ, Jarmila: Logika a metodologie pro žurnalisty. Praha : Novinár 1988.
- BURTON, Greame, JIRÁK, Jan: Úvod do studia médií. Barrister nad Principal : Praha 2001.
- CIEL, Martin: Pohyblivé obrázky, Levice : L.C.A., 2006,.
- CLEARY, Stephen: Filmové žánre, Banská Bystrica : Akadémia umení, 2008.
- DEFLEUR, L., Melvin, BALLOVÁ-ROKEACHOVÁ, Sandra: Teorie masové komunikace. Karolinum : Praha 1996.
- DOBIŠ, I.: Dokumentárny film : História, teória, realizácia . Bratislava : Univerzita Komenského, 2005.
- DOMINICK, R., Joseph: The Dynamics of Mass Communication . Third edition. Von Hoffmann Press : New York 1990.
- FLUSSER, Vilém: Komunikológia. Media Institute : Bratislava 2002.
- FTOREK, Jozef: Public Relations jako ovlivňování mínění. Praha : Grada Publishing, 2007.

GAUTHIER, G.: Dokumentární film, jiná kinematografie. Praha : Nakladatelství Akademie muzických umění v Praze, Filmová a televizní fakulta – centrum audiovizuálních štúdií, 2004.

HEJLOVÁ, D.: Public Relations. Praha: Grada, 2015.

HENDL, Jan.: Kvalitativní výzkum. Praha: Portál, 2012.

HENDL, Jan.: Přehled statistických metod: analýza a metaanalýza dat. Praha: Portál, 2012.

JIRÁK, Jan, KÖPPLOVÁ, Barbora: Masová média. Portál : Praha 2009.

JIRÁK, Jan, KÖPPLOVÁ, Barbora: Média a společnost. Stručný úvod do studia médií a mediální komunikace. Portál : Praha 2003.

KUNCZIK, Michael: Základy masové komunikace. Karolinum : Praha 1995.

LABÍK, Ľ.: Dramaturgia strihovej skladby : Horizontálna a vertikálna štruktúra filmového príbehu. Zlín : VeRBuM, 2013.

LOFAJ, Ján: Fotografia v novinách . Bratislava: Univerzita Komenského, 1996.

MACEK, V.: K dejinám slovenského dokumentárneho filmu. Bratislava: Slovenský filmový ústav, 1992.

MACEK, V.: Kapitoly o súčasnom filme a filmovej teórii, Bratislava : VŠMU, 2013.

MACEK, Václav - PAŠTÉKOVÁ Jelena: Dejiny slovenskej kinematografie, Martin : Osveta, 1997.

MALÍK, Branislav: Mediomorfóza sveta. Filozofické, antropologické, sociálne a politické aspekty súčasných médií.

IRIS : Bratislava 2008. McCOMBS, Maxwell: Agenda setting. Nastolovanie agendy: masová média a verejné mínenie. Portál : Praha 2009.

McQUAIL, Denis: Úvod do teórie masovej komunikácie. Portál : Praha 1999.

MEYROWITZ, Joshua: Všude a nikde. Vliv elektronických médií na sociální chování. Karolinum : Praha 2006.

MONACO, James: Jak číst film (Svět filmu, médií a multimédií) Albatros, 2006.

MUSIL, Jozef: Elektronická média v informační společnosti. Votobia : Praha 2003.

PHILLIPS, Sandra: Martin Parr. London: Phaidon, 2007.

PUNCH, Keith. F.: Úspěšný návrh výzkumu. Praha: Portál, 2008.

PUNCH, Keith. F.: Základy kvantitativního šetření. Praha: Portál, 2008.

REIFOVÁ, Irena a kol.: Slovník mediální komunikace. Portál : Praha 2004.

RONČÁKOVÁ, Terézia: Náboženstvo a médiá. Doterajšie výskumy. Ružomberok: Verbum, 2011.

SCHULTZ, W., SCHERER, H., HAGEN, L., REIFOVÁ, I., KONČELÍK, J.: Analýza obsahu mediálních sdělení. Praha: Karolinum, 2011.

SERAFÍNOVÁ, Danuša – GAZDA, Imrich: Dejiny slovenskej katolíckej žurnalistiky. Bratislava: Vydavateľstvo UK, 2016.

SLOBODOVÁ, Beata: Svetové osobnosti masmediálneho výskumu. FMK UCM : Trnava 2009.

SONTAG, Susan: O fotografii. Praha: Paseka/Barrister&Principal, 2002.

SONTAG, Susan: S bolestí druhých před očima. Praha: Paseka, 2011.

SVOBODA, Václav: Public Relations moderně a účinně. Praha: Grada Publishing, 2009.

SZOMOLÁNYI, A.: Kameramanská tvorba pre dokumentaristu I-III. Banská Bystrica: Akadémia umení, 2011.

ŠVEC, Štefan: Gramatika filmového jazyka, Bratislava : VŠMU, 2011.

THOMPSON, B., John: Média a modernita. Karolinum : Praha 2004.

THOMPSONOVÁ, Kristin - BORDWELL, David: Dejiny filmu . Praha: Akademie muzických umění, 2007,.

TRAMPOTA, Tomáš., VOJTĚCHOVSKÁ, Martina.: Metody výzkumu médií. Praha: Portál, 2010.

VĚRČÁK, V. a kol.: Media Relations není manipulace. Praha: Ekopress, 2004.

ŽÁRY, Ivan: Public relations : Cesta k úspěchu. Bratislava: HEVI, 1995.

WIMMER, Gejza a kol.: Úvod do analýzy textov. Bratislava : VEDA 2003.

MEDIÁLNE SYSTÉMY

1. Počiatky porovnávacej analýzy systémov médií.
2. Normatívne teórie správania médií.
3. Sociálna teória médií.
4. Politický kontext mediálnych systémov a úloha štátu v mediálnom systéme.
5. Polarizovano-pluralitný model mediálneho systému.
6. Demokraticko-korporativistický model mediálneho systému.
7. Liberálny model mediálneho systému.
8. Autorské právo a jeho ochrana.
9. Legislatívne východiská ochrany osobnosti v mediálnom práve SR.
10. Koncepcia verejného záujmu v médiách.
11. Médiá verejnej služby v rámci EU.
12. Médiá verejnej služby v SR.
13. Duálny vysielací systém médií a jeho regulatívne orgány.
14. Systém tlače v Slovenskej republike.
15. Komerčné televízne, rozhlasové a internetové médiá v SR.
16. Postavenie a úloha novinárskych profesijných organizácií.

LITERATÚRA

- BERKA, Karel – RYBOVÁ, Jarmila: Logika a metodologie pro žurnalisty. Praha : Novinár 1988.
- BOTÍK, Milan – JÁNOŠOVÁ, Denisa – JENČA, Imrich: Verejnoprávnosť v mediálnom prostredí Slovenskej republiky. Trnava : FMK UCM 2012.
- BREČKA, Samuel – ONDRÁŠIK, Branislav – KEKLAK, Richard: Médiá a novinári na Slovensku. Bratislava : Eurokódex, 2010.
- DRGONEC, Ján: Základy masmediálneho práva. Bratislava : Eurokódex, 2010.
- HALLIN, C., Daniel, MANCINI, Paolo.: Systémy médií v postmoderním svete. Tři modely médií a politiky. Portál : Praha 2008.
- HALLIN, Daniel – MANCINI, Paolo: Systémy médií v postmoderním svete. Praha : Portál, 2008.
- CHOVANEK, Jaroslav: Mediálny systém Slovenskej republiky vo svetle práva. Bratislava : Procom 2015.
- McROBBIE, Angela: Aktuální témata kulturních studií. Portál : Praha 2006.
- MISTRÍKOVÁ, Zuzana a kol.: Vývoj súkromného rozhlasového a televízneho vysielania na Slovensku (1990 – 1999). Bratislava : Asociácia nezávislých rozhlasových a televíznych staníc Slovenska, 2000.
- SARTORI, Giovanni: Teória demokracie. Archa : Bratislava 1993.
- SKORKOVÁ, Veronika: Predpisy práva duševného vlastníctva. Bratislava : Bratislava : IURIS LIBRI 2014.
- STEGHERR, Marc., LIESEM, Kerstin: Die Medien in Osteuropa. VS Verlag : Wiesbaden 2008.
- STRÁŽNICKÁ, Viera; ŠEBESTA, Štefan; Človek a jeho práva. Medzinárodná úprava ochrany ľudských práv. Bratislava: JUGA, 1994.
- ŠTĚTKA, Václav: Mediální integrace národa v době globalizace. FSS MU : Brno 2007.
- ŠULC, Petr – BARTOŠ, Jiří: Autorské právo. V otázkách a odpovědích. Praha : Pierot 2012.

VOJČÍK, Peter – MIŠČÍKOVÁ, Renáta – BOTÍK, Milan: Mediálne právo. Trnava: Univerzita Sv. Cyrila a Metoda 2004.

Zákonné normy v znení neskorších zákonov – Ústava SR – (460/1992 Zb.), Občiansky zákonník – (40/1964 Zb.), Občiansky súdny poriadok – (99/1963 Zb.), Zákon o priestupkoch – (372/1990 Zb.), Trestný zákon – (300/2005 Z. z.), Autorský zákon – (185/2015 Zb.) a zákony citované v okruhoch.

KULTÚRA JAZYKOVÉHO PREJAVU

1. Jazyk ako najvýznamnejšia a najvzácnejšia hodnota kultúrneho dedičstva národa; vývoj spisovnej podoby slovenského jazyka.
2. Zákon o štátnom jazyku.
3. Úzus, norma, kodifikácia slovenského jazyka – kodifikačné príručky.
4. Štylistické osobitosti žurnalistického prejavu.
5. Pragmatické zameranie textu v novinárskom prejave.
6. Jazyková kultúra v printových médiách v rámci organizácie redakčnej práce.
7. Špecifiká jazykovej kultúry v rozhlase a televízii.
8. Žurnalista ako profesionálny používateľ jazyka. Faktory komunikačnej situácie.
9. Špecifiká percepcie jazyka elektronických médií. Zvuková realizácia novinárskeho prejavu. Vzťah ústnosti a písomnosti.
10. Princípy a zásady efektívnej verbálnej komunikácie. Konverzačné maximy G. N. Leecha.
11. Ortografia a štylistika slovenského jazyka.
12. Ortoepia slovenského jazyka.
13. Prozodické vlastnosti slovenského jazyka.
14. Internet ako nový komunikačný fenomén. Jazyk sociálnych sietí.
15. Antická rétorika ako model presvedčivej komunikácie. Helénistická a rímska rétorika.
16. Rétorika a kresťanská kultúra.
17. Kompozícia rečníckeho prejavu.

LITERATÚRA

ARISTOTELES: Rétorika. Martin : Thetis 2009.

CENKOVÁ, Renáta a kol.: Tvorba a recepcia rozhlasového a televízneho textu. Prešov : FF PU Prešov 2014.

ČERNÝ, Vojtěch: Rétorika. Pre obchodníkov i pre bežný život. Brno : Computer Press 2011.

ČMEJRKOVÁ, Světa – HOFFMANOVÁ, Jana: Jazyk, médiá, politika. Praha : ACADEMIA 1998.

DOLNÍK, Juraj.: Základy lingvistiky. 1. vyd. Bratislava: Stimul, 1999.

DOLNÍK, Juraj: Teória spisovného jazyka (so zreteľom na spisovnú slovenčinu). 1. vyd. Bratislava: SAV, 2010.

DOLNÍK, Juraj: Jazyk, človek, kultúra. Bratislava : Kaligram 2010.

- FINDRA, Ján: Jazyk, reč, človek. Bratislava : Q 111, 1998.
- FINDRA, Ján: Jazyková komunikácia a kultúra vyjadrovania. Martin : Vydavateľstvo Osveta 2013.
- KRÁL, Abel – RÝZKOVÁ, Anna: Základy jazykovej kultúry. Bratislava : SPN 1990.
- KRAUS, Jiří: Rétorika v euvropské kultúre. Praha : Academia 1998.
- LESŇÁK, Rudolf: Umenie živého slova. O hlasovej a rozhlasovej tvorbe. Bratislava : VEDA 1980.
- MISTRÍK, Jozef: Rétorika. Bratislava : SPN 1980.
- MISTRÍK, Jozef: Moderná slovenčina. Bratislava : SPN 1983.
- MISTRÍK, Jozef. Štylistika. Bratislava : SPN 1989 (a neskoršie vydania).
- MISTRÍK, Jozef a kol.: Encyklopédia jazykovedy. Bratislava : Obzor 1993.
- NAVRÁTIL, Ladislav – ŠIMURKA, Jozef: Pravopis, praktická príručka slovenského pravopisu (s cvičeniami a diktátmi). 2. vyd. Nitra : Enigma, 2005.
- ORAVEC, Ján – BAJZÍKOVÁ, Eugénia: Súčasný slovenský spisovný jazyk. Syntax. Bratislava : SPN 1982.
- PAULINY, Eugen: Krátka gramatika slovenská. Bratislava : Národné literárne centrum 1997.
- RUŽIČKA, Jozef – MICHALÁČ, Jozef: Z teórie spisovného jazyka. 1. vyd. Bratislava: Veda, 1979.
- RUŽIČKA, Jozef (red.): Kultúra spisovnej slovenčiny. 1. vyd. Bratislava: SAV, 1967.
- SABOL, Ján – BÓNOVÁ, Iveta – SOKOLOVÁ, Miloslava: Kultúra hovoreného prejavu. 1. vyd. Prešov: Prešovská univerzita v Prešove, 2006.
- SABOL, Ján – SLANČOVÁ, Dana – SOKOLOVÁ, Miloslava: Kultúra hovoreného slova. 1. vyd. Košice: Rektorát UPJŠ, 1989.
- SLANČOVÁ, Dana: Praktická štylistika. Prešov : FF PU Prešov 1994.